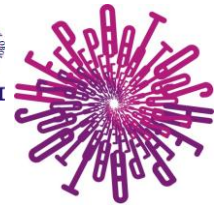

Ministarstvo
zdravstva

Hepatos

28. srpnja 2023, Svjetski dan hepatitisa

NACIONALNA KAMPANJA – „Jedan život, jedna jetra“

Imamo samo jedan život i samo jednu jetru. Hepatitis može uništiti oboje.

Stoga „**Hepatitis ne može čekati**“

Sloganom **Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) "Jedan život, jedna jetra"** ovogodišnji će Svjetski dan hepatitisa naglasiti važnost jetre za zdrav život i potrebu prevencije virusnog hepatitisa, povećanja broja testiranja i liječenja kako bi se optimiziralo zdravlje jetre, spriječile bolesti jetre i postigli ciljevi globalne eliminacije hepatitisa do 2030.

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, nositelj je nacionalne kampanje kojom, uz potporu, Ministarstva zdravstva i u partnerstvu s HZJZ / NZJZ SDŽ, već dvadeset godina za redom provodi i koordinira obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa eng. World Hepatitis Day (WHD)*. Ovaj dan koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28. srpnja ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Vaša jetra svaki dan u tišini obavlja više od 500 vitalnih funkcija kako bi vas održala na životu, no infekcija virusnim hepatitisom je također tiha, sa simptomima koji se pojavljuju tek kada je bolest uznapredovala, što je čini tihom bolešću s ozbiljnim posljedicama.

Iako postoji mnogo različitih tipova virusa hepatitisa (A do E), hepatitis B (HBV) i C (HCV) najviše zabrinjavaju jer, prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), globalno uzrokuju gotovo 8000 novih infekcija svaki dan, što predstavlja jednu novu kroničnu infekciju svakih deset sekundi, koje uglavnom ostaju neotkrivene. To je više od 5 infekcija svake minute. Ako se sadašnja putanja nastavi, virusni hepatitis će do 2040. ubijati više ljudi godišnje nego malarija, tuberkuloza i HIV/AIDS zajedno.

Navedeni rast broja infekcija hepatitisom i posljedičnih smrti može se spriječiti kroz redovite preglede i testiranje na hepatitis.

Prema procjenama epidemioloških istraživanja u Hrvatskoj oko 25.000 osoba ima kronični hepatitis B, a oko 40.000 osoba nosioci su protutijela na hepatitis C. Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje pronalaženjem nedijagnosticiranih pacijenata poput 12.000 osoba koje se, prema procjenama matematičkih modela, još treba „pronaći“ i liječiti od hepatitisa C.

Većina ljudi otkrije da imaju hepatitis B ili C nakon mnogo godina tihe infekcije, što je zabrinjavajuće jer najmanje 60% slučajeva raka jetre može se spriječiti pravovremenim testiranjem i liječenjem virusnih hepatitisa B i C.

Zdravlje jetre temeljno je za ljudsko zdravlje. Vrijeme je da eliminiramo virusni hepatitis kroz redovita testiranja i pravovremeno liječenje.

Danas stojimo na kritičnoj točki puta ka eliminaciji virusnih hepatitisa. Povijesno gledano kod vrlo malo bolesti postoji takva nedosljednost između tereta bolesti i političkog prioriteta kao kod virusnih hepatitisa.

Svakim danom sve više donositelja odluka pridružuje se globalnoj borbi protiv virusnih hepatitisa. Kroz političku volju, pripremu i donošenje relevantnih odluka te aktivno sudjelovanje i podršku aktivnosti pacijentskih organizacija veliki broj državnih dužnosnika podržao je eliminaciju virusnih hepatitisa i bore se da ovaj cilj postane stvarnost.

Ovog Svjetskog dana hepatitisa zahtijevamo hitno djelovanje svih dionika u eliminaciji virusnih hepatitisa. Donositelji odluka ne mogu čekati i, kroz političku volju i financiranje, moraju djelovati kako bi eliminacija virusnih hepatitisa postala stvarnost.

Budućnost bez hepatitisa globalni je prioritet SZO i World Hepatitis Alliance (WHA) koji je samo ostvariv povećanjem broja dijagnosticiranih i liječenih osoba s HBV i HCV infekcijom. S tim ciljem osmišljena je **World Hepatitis Alliance kampanja nazvana „Hepatitis ne može čekati“**, u kojoj, već 5 godina, sudjeluje i Društvo Hepatos. Ovom kampanjom globalna hepatitis zajednica želi podsjetiti da, kako bi zadržali Europu na putu ka eliminaciji virusnih hepatitisa potrebno je „pronaći“ nedijagnosticirane pacijente i pravovremeno ih uključiti u sustav skrbi eng. link to care, kako planirana eliminacija ne bi ostala samo neostvareni san, koji utječe na stotine tisuća europskih građana uključujući i desetke tisuća građana Republike Hrvatske.

Ne može se poreći da je eliminacija virusnog hepatitisa dobila značajan zamah u 2016. kada su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu SZO: Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine. Obveza koju su države preuzele kako bi postigle eliminaciju virusnih hepatitisa između ostalog uključuje i usvajanje regionalnih akcijskih planova, posebno spominjanje hepatitisa u ciljevima održivog razvoja, financiranje liječenja zaraženih visokoučinkovitim terapijama za hepatitis C, poticanje cijepljenja protiv hepatitisa B. Ova inicijativa po prvi puta je i pružila nadu za izlječenje milijunima zaraženih u cijelom svijetu.

Iako su ovi događaji povećali svijest i političku pozornost diljem svijeta, do danas je samo 5 država na putu eliminacije hepatitisa C i 79 država, uključujući i RH, su na putu eliminacije hepatitisa B u mlađih od 5 godina do 2030. godine.

Posljednjih godina COVID-19 usporio je napredak globalnog odgovora na hepatitis. Budući da COVID-19 više nije hitna globalna zdravstvena opasnost, sada je vrijeme da damo prioritet svijetu bez hepatitisa i ispunimo globalne ciljeve za 2030. Sada je vrijeme da damo prioritet testiranju i liječenju kako bismo ostvarili svijet bez hepatitisa i ispunili naše ciljeve do 2030. godine.

Svjetski dan hepatitisa, 28. srpnja, prilika je za jačanje nacionalnih i međunarodnih napora za eliminaciju hepatitisa, poticanje djelovanja i angažmana pojedinaca, političkih dionika i javnosti te naglašavanje potrebe za većim globalnim odazivom kako je navedeno u izvješću Svjetske zdravstvene organizacije o globalnom hepatitisu za 2017. godinu. Bez jake političke volje, suradnje međusektorskih dionika i upornog zagovaranja, države neće uspjeti dosegnuti ciljeve SZO inicijative, a mi ćemo propustiti našu najveću priliku da iskoristimo teško stečeni zamah i eliminiramo ovu globalnu epidemiju.

Stoga će 28. srpnja 2023. sudionici kampanje diljem svijeta će još jednom podići svoje glasove kako bismo podsjetili javnost na važnost ovog cilja - eliminacije virusnih hepatitisa.

SADA je vrijeme da društvo u cjelini djeluje kako bi eliminacija virusnih hepatitisa postala stvarnost. Vrijeme je da istaknemo važnost testiranja i preventivnih pregleda te podignemo svijest o hepatitisu. Za postizanje ovog cilja potrebna je, između ostalog, i politička volja i financiranje.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer pravodobno testiranje i liječenje virusnog hepatitisa B i C može spasiti živote.

Sukladno svemu navedenom, molimo Vas da podržite usvajanje i implementaciju zakonske regulative kojom bi se utvrdili daljnji koraci eliminacije hepatitisa u Hrvatskoj i omogućila što kvalitetnija prevencija, pružila potpora u provođenju aktivnih politika za unapređenje borbe protiv virusnih hepatitisa te osigurala sigurnija i pravovremena zdravstvena skrb.

Priključite nam se u borbi da Hrvatska ostvari SZO ciljeve za eliminaciju virusnih hepatitisa do 2030. godine.

S poštovanjem,

mr. sc. Tatjana Reić

Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos“

O bolesti

Virusni hepatitis je akutna ili kronična zarazna upalna bolest jetre uzrokovana virusima A, B, C, D i E. S virusnim hepatitisom živi stotine milijuna ljudi diljem svijeta i ta je skupina bolesti značajan javnozdravstveni izazov koji zahtijeva globalni odgovor i zdravstvene intervencije.

Virusni hepatitisi ne pogađaju određeno zemljopisno područje niti određene skupine ljudi; To je doista globalna epidemija koja može utjecati na živote milijuna ljudi a da oni toga čak i nisu svjesni. Trenutno 90% ljudi koji žive s hepatitisom B i 80% koji žive s hepatitisom C nisu svjesni svog statusa. Ne poznavanjem svog statusa mogu dovesti do stvarne mogućnosti razvoja fatalne bolesti jetre u nekom trenutku njihova života ili nesvjesno prenositi infekciju drugima.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj od kroničnog hepatitisa B i C boluje oko 40.000 osoba. Hrvatska nije zemlja s velikom učestalošću hepatitisa B i C u općoj populaciji, no neke su skupine građana izložene većem riziku zaraze (osobe koje injektiraju droge, osobe koje često mijenjaju spolne partnere, osobe u penalnom sustavu,...).

Prema podacima [Prvog globalnog hepatitis izvješća SZO](#):

- **Dok se smrtnost uzrokovana HIV/ADS-om, tuberkulozom i malarijom u svijetu smanjuje, smrtnost od virusnih hepatitisa se povećala za 22% od 2000. godine.**
- Ukoliko se ne liječe Hepatitis B i C postupno mogu dovesti do ciroze i karcinoma jetre te preuranjene smrti.
- 85% potreba za transplantacijom jetre i 80% smrtnosti od karcinoma jetre uzrokovano je hepatitisima.
- Kronični virusni hepatitis C danas se uspješno može izliječiti u visokom postotku (95-98%) terapijom novim lijekovima koji su dostupni i u Hrvatskoj.

Povijest obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa

2004. – 2005. je to bio Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu C/ World Hepatitis C Awareness Day) obilježavan 1. listopada, zatim je

2006. – 2007. kao Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu / World Hepatitis Awareness Day (WHAD) obilježen također 1. listopada da bi se 2007.- 2010. kao Svjetski dan hepatitisa / World Hepatitis Day (WHD) globalno obilježavao 19. svibnja.

No 2010. godine Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) proglasila je 28. srpnja svojim službenim danom obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa kao jedan od samo četiri službena dana SZO-e za pojedinačne zarazne bolesti, a izabran je jer na rođendan Barucha S. Blumberga – američkog znanstvenika zaslužnog za otkrivanje hepatitisa B i razvoj cjepiva protiv ovog virusa, za što je 1976. godine primio Nobelovu nagradu. Tako se od 2011 nadalje WHD obilježava 28-og srpnja.

Obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa dio je globalne kampanje koju provodi Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), a koordinira World Hepatitis Alliance (WHA) s ciljem podizanja svjesnosti o virusnim hepatitisima kao javnozdravstvenom problemu koji ima i društveno-političku dimenziju vezanu uz problem diskriminacije, kršenja ljudskih prava i društvenog neprihvatanja oboljelih.

O nama

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ je neprofitna organizacija osnovana 2000. godine, kao prvo društvo u Hrvatskoj koja pruža pomoć oboljelima od hepatitisa i ostalih bolesti jetre. Svrha njezina djelovanja je „spriječiti nastanak i širenje bolesti, smanjiti diskriminaciju te podići kvalitetu življenja oboljelih i njihovih obitelji slijedeći visoke standarde djelovanja“. Djelovanje Hepatosa odvija se na nacionalnoj i međunarodnoj razini (aktivna članstva u europskim i svjetskim udruženjima srodnih organizacija, posebice u World Hepatitis Alliance – WHA World Patients Alliance – WPA te WHO Euro Regional Collaborating Committee on accelerated response to TB, HIV and viral hepatitis (RCC-THV)). Hepatos je neupitan lider među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH).

Hepatos je neupitan lider među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH). Više informacija na www.hepatos.hr

Savez Oboljelih od Hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH) djeluje od 2004., a registriran je 2006. godine. Savez se sastoji od udruga pacijenata iz Koprivnice, Zagreba, Pule, Rijeke, Splita i Dubrovnika. Upravo je „Hepatos“ inicirao osnivanje Saveza oboljelih od hepatitisa RH i vodeća je udruga koja potiče akcije diljem RH i pomaže Savezu na nacionalnoj razini. Više informacija na www.soh.hepatos.hr

World Hepatitis Alliance (WHA) nevladina je organizacija osnovana 2008. godine. Okuplja više od 300 udruga oboljelih od virusnih hepatitisa iz 100 zemalja cijelog svijeta i globalni je nositelj obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa. Više informacija na www.worldhepatitisday.org